

Controlecampagne Veiligheidsschoenen 2016-2017

© Adobe Stock.com

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel

Ondernemingsnr.: 0314.595.348
<https://economie.fgov.be>

Tel.: 0800 120 33 (gratis)
Vanuit het buitenland
Tel.: + 32 800 120 33

Verantwoordelijke uitgever: Jean-Marc Delporte
Voorzitter van het Directiecomité
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel

Internetversie

Inhoud

1. Doel van de campagne.....	4
2. Wettelijke basis.....	4
3. Methodologie	5
4. Resultaten.....	5
4.1 Documentaire controle.....	6
4.2 Administratieve vereisten.....	7
4.3 Technische vereisten.....	9
4.4 Getroffen maatregelen	10
5. Besluit.....	13
6. Lijst van gebruikte afkortingen.....	14
7. Bijlagen	15

Lijst met grafieken

Grafiek 1. Controleresultaten voor de 25 bemonsterde modellen veiligheidsschoenen.....	6
Grafiek 2. Resultaten documentaire controle	7
Grafiek 3. Resultaten controle nodige informatie	8
Grafiek 4. Resultaten controle handleiding: gebruikersinformatie	8
Grafiek 5. Resultaten controle markeringen.....	9
Grafiek 6. Resultaten van de technische testen.....	10
Grafiek 7. Uiteindelijke indeling van de risiconiveaus.....	11

1. Doel van de campagne

Bij de persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) zijn veiligheidsschoenen veel gebruikte items op de werkvloer. Ze worden door professionelen gebruikt op bouwerven, grote productiesites, fabrieken, enz. Maar ook binnen de privésfeer worden meer en meer veiligheidsschoenen gebruikt door doe-het-zelvers.

Het doel van deze controlecampagne was de conformiteit van de veiligheidsschoenen die op de Belgische markt aanwezig zijn, zowel voor professioneel als niet-professioneel gebruik, te controleren.

Dit rapport stelt de resultaten voor van de controlecampagne voor veiligheidsschoenen. De controles hadden betrekking op de technische en administratieve vereisten, inclusief markeringen en gebruiksinstructies. Tevens werd erop toe gezien dat niet-conforme en/of gevaarlijke producten van de markt werden gehaald.

In totaal werden 25 verschillende modellen van veiligheidsschoenen geselecteerd. Alle schoenen claimden van categorie S3 volgens norm EN ISO 20345:2011 "Persoonlijke beschermingsmiddelen – Veiligheidsschoeisel" te zijn, maar waren heel divers qua design. Zowel hoge als lage veiligheidsschoenen werden gecontroleerd.

Veiligheidsschoenen van categorie S3 hebben volgende eigenschappen:

- Gesloten hiel
- Antistatische eigenschappen
- Energieabsorberende hiel
- De zool biedt weerstand tegen koolwaterstoffen (brandstoffen, smeerolie, enz.)
- Waterdicht (voorkomt dat water wordt geabsorbeerd of doordringt tot in de schoen)
- Onpenetreerbare tussenzool
- Antislipprofiel

2. Wettelijke basis

Veiligheidsschoenen moeten voldoen aan de specifieke voorwaarden en essentiële veiligheidseisen die worden opgelegd door het koninklijk besluit van 31 december 1992 betreffende het op de markt brengen van persoonlijke beschermingsmiddelen (KB PBM). Het is de omzetting in nationale wetgeving van de Europese Richtlijn 89/686/EEG inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten betreffende persoonlijke beschermingsmiddelen.

Veiligheidsschoenen zijn persoonlijke beschermingsmiddelen van categorie II. Dat betekent dat een onafhankelijke keuringsinstantie, aangemelde instantie of *notified body* genoemd, moet tussenkomen vooraleer het product op de markt gebracht mag worden. De producten moeten ook voorzien zijn van een CE-markering en gebruiksinstructies.

« De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België. »

Een product wordt geacht veilig te zijn wanneer het in overeenstemming is met de normen¹ waarvan de referenties in het Publicatieblad van de Europese Unie² zijn vermeld, en dat voor de risico's die door die normen worden gedekt. De laatste versie van de norm EN ISO 20345³, is daarin als referentie opgenomen. De veiligheidsschoenen die in overeenstemming zijn met de vereisten van deze norm, worden dus geacht veilig te zijn voor de risico's die door die norm worden gedekt.

3. Methodologie

De administratieve controle van de markeringen, instructies en documenten werd uitgevoerd door de afdeling Veiligheid van de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid van de FOD Economie. De technische testen werden gedaan door het testlaboratorium CTC in Frankrijk.

Volgende veiligheidsaspecten van de norm EN ISO 20345 werden getest door CTC:

- schokbestendigheid, clause 5.3.2.3
- pletbestendigheid, clause 5.3.2.4
- chromium VI gehalte, clause 5.4.9
- perforatiebestendigheid, clause 6.2.1.1
- antistatische eigenschappen, clause 6.2.2

Parallel aan de technische controle door het laboratorium CTC, een geaccrediteerd laboratorium alsook een aangemelde instantie, werd een administratieve controle uitgevoerd door de afdeling Veiligheid van de Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid van de FOD Economie. De wettelijke vereiste documenten, zijnde de EG-verklaring van overeenstemming en het EG-typekeuringscertificaat, werden opgevraagd bij de fabrikanten.

Volgende administratieve vereisten van het KB PBM en de norm EN ISO 20345 werden gecontroleerd:

- de gebruiksaanwijzing (KB PBM bijlage I 1.4);
- de markeringen op het product, waaronder de CE-markering, de naam en adres van de fabrikant;
- de wettelijke vereiste documenten zoals de verklaring van EG-typeonderzoek en de EG-verklaring van overeenstemming.

4. Resultaten

In onderdelen 4.1, 4.2 en 4.3 worden details van de resultaten weergegeven.

¹ De normen zijn verkrijgbaar bij het Bureau voor Normalisatie (NBN): <http://www.nbn.be>.

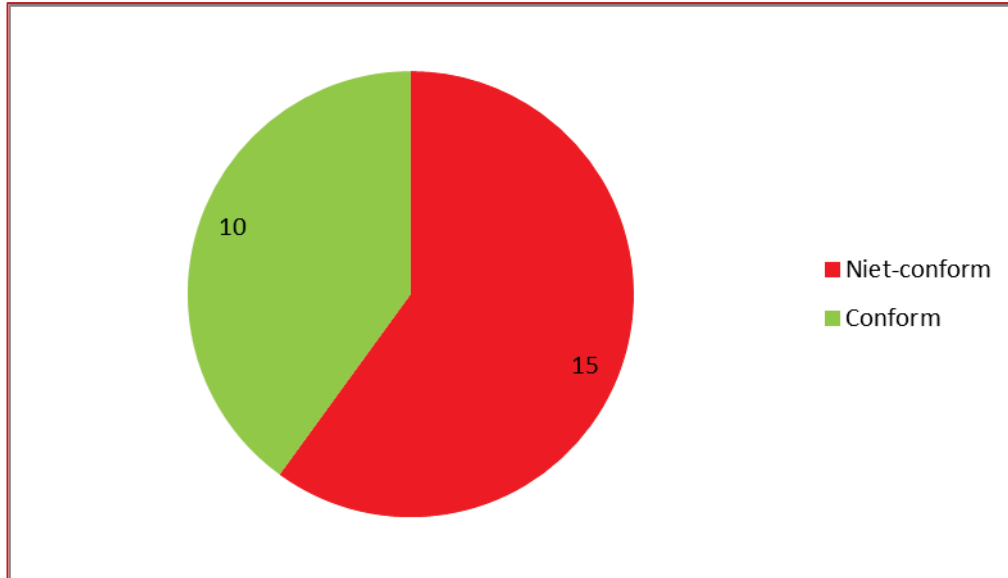
² Publicatieblad van de Europese Unie: <http://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/harmonised-standards/personal-protective-equipment/>.

³ In dit rapport zijn de verwijzingen naar de norm EN ISO 20345:2011 verkort genoteerd als EN ISO 20345.

In totaal werden er voor 10 modellen veiligheidsschoenen geen enkele niet-conformiteit vastgesteld.

De volledige resultaten zijn weergegeven in de tabel in bijlage.

Grafiek 1. Controleresultaten voor de 25 bemonsterde modellen veiligheidsschoenen

Bron: FOD Economie.

4.1 Documentaire controle

De reglementering bepaalt dat de fabrikant van een PBM een EG-verklaring van overeenstemming moet opmaken. Dat is een document waarin hij verklaart dat het PBM in overeenstemming is met de wettelijke vereisten en, in voorkomend geval, met de geharmoniseerde norm. Met die verklaring wordt ook aangegeven dat het PBM identiek is aan het model of prototype dat onderzocht werd via een EG-typekeuring.

In 3 van de 25 gevallen kon er bij het schriftelijk opvragen van de documenten geen EG-verklaring voorgelegd worden en bijkomend was 1 van de voorgelegde documenten niet conform de vereisten van de reglementering.

Het tweede document dat geverifieerd werd, was het certificaat van EG-typekeuring dat afgeleverd werd door een aangemelde instantie.

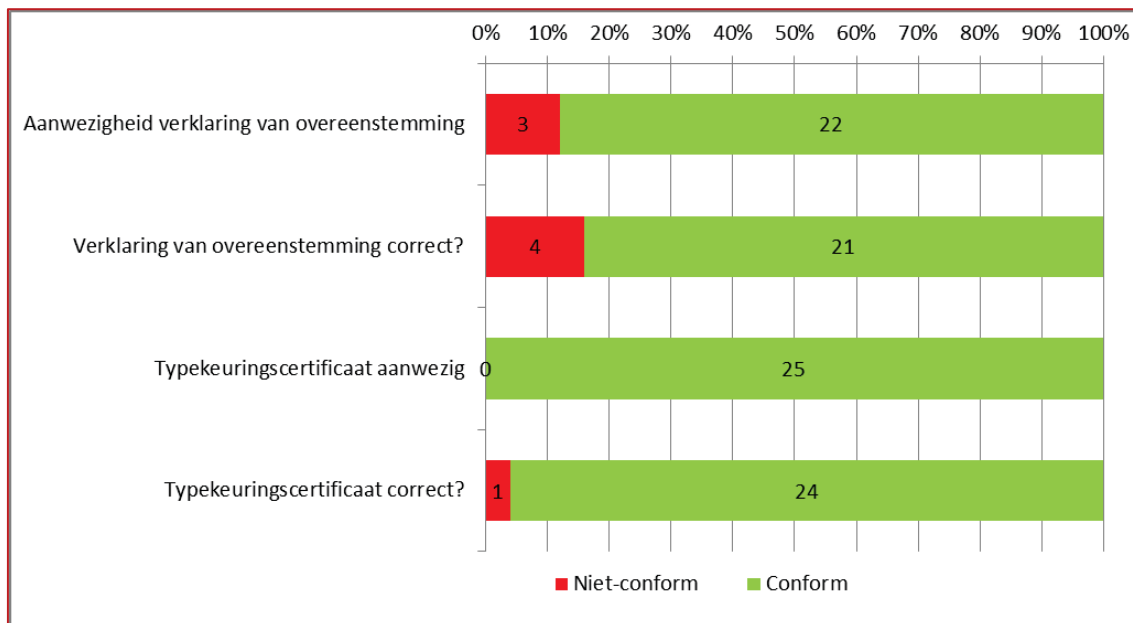
Het is belangrijk dat de link tussen beide documenten en het product duidelijk en eenduidig is via de artikelbenaming en de naam van de fabrikant.

In alle gevallen kon er een certificaat van EG-typekeuring voorgelegd worden. In 1 geval ontbraken er gegevens op dat certificaat.

De resultaten zijn weergegeven in grafiek 2:

« De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België. »

Grafiek 2. Resultaten documentaire controle

Bron: FOD Economie.

4.2 Administratieve vereisten

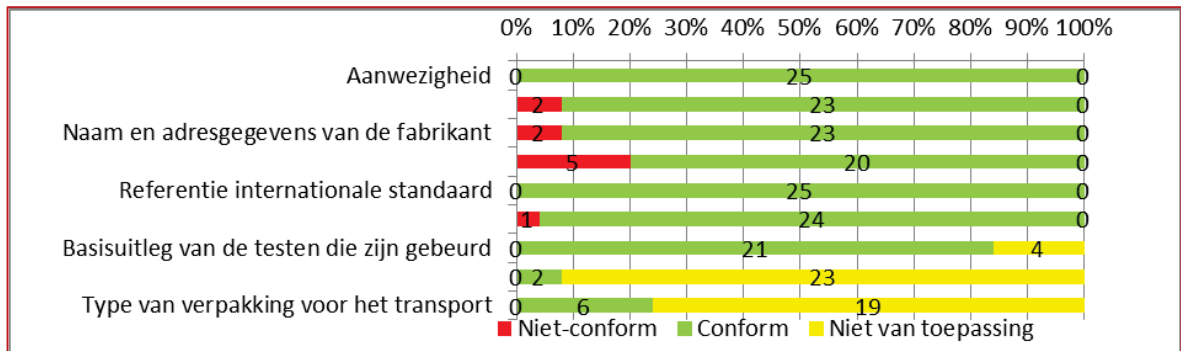
Volgens de reglementering moet elk PBM vergezeld gaan door gebruiksinstructies in de taal van het taalgebied waar het op de markt wordt geplaatst.

Bij alle veiligheidsschoenen was een handleiding aanwezig. In 2 gevallen waren die niet in de correcte taal.

De handleiding moet informatie bevatten zoals o.a. de verklaring van de pictogrammen en markeringen, de referentie van de gebruikte standaard en de naam en adresgegevens van de fabrikant.

De resultaten van deze controle zijn weergegeven in grafiek 3.

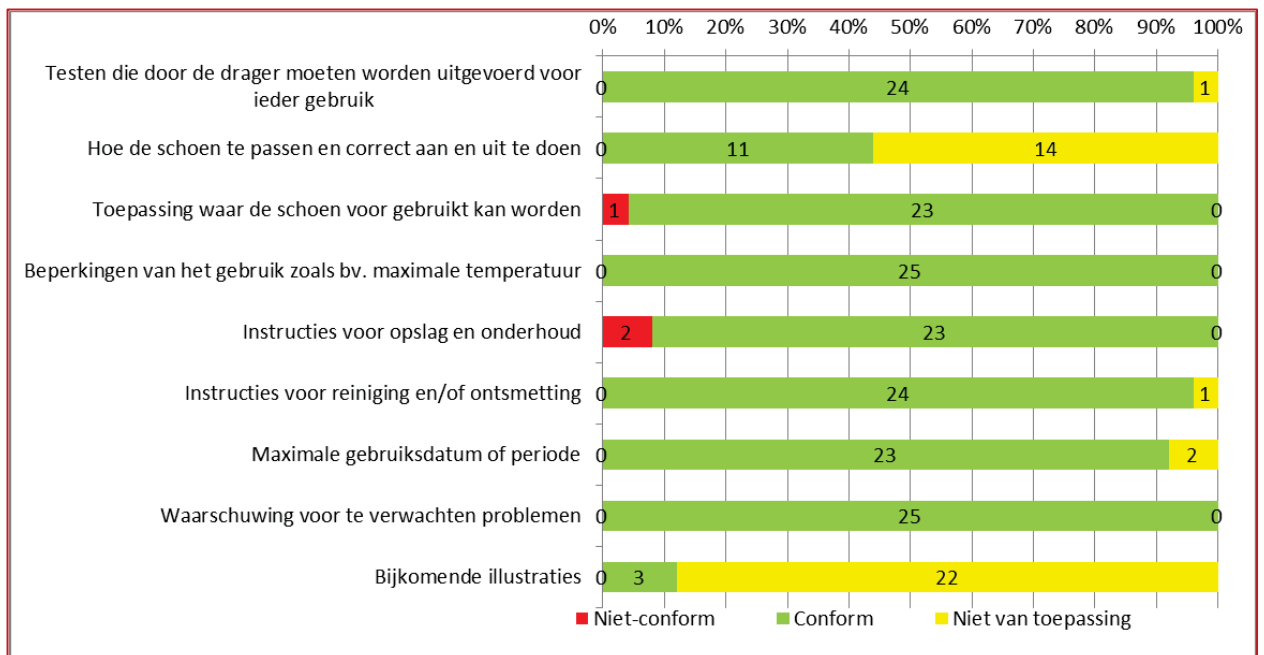
Grafiek 3. Resultaten controle nodige informatie

Bron: FOD Economie.

De handleiding moet ook een aantal fundamentele voorschriften en instructies voor een correct gebruik en onderhoud van het PBM bevatten alsook waarschuwingen. De resultaten hiervan zijn terug te vinden in grafiek 4.

Grafiek 4. Resultaten controle handleiding: gebruikersinformatie

Bron: FOD Economie.

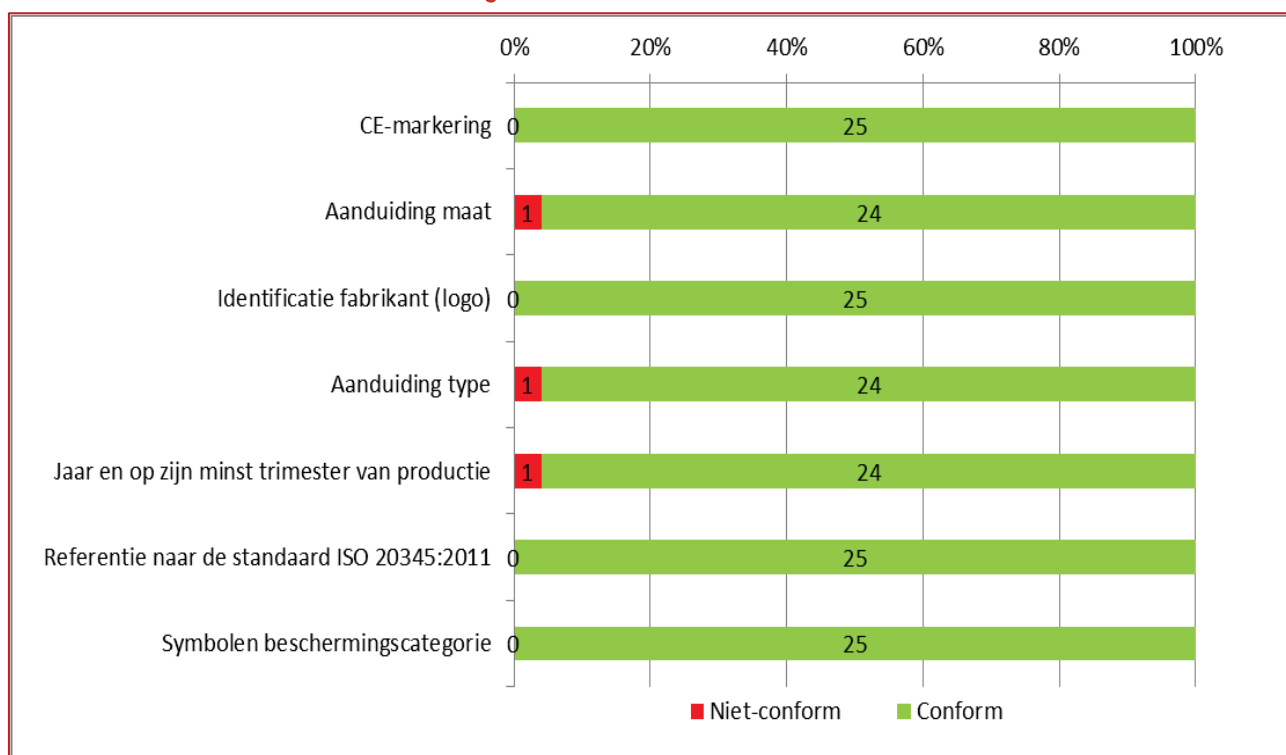
« De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België. »

Volgens de reglementering moeten veiligheidsschoenen voorzien zijn van een CE-markering. Hiermee geeft de fabrikant aan dat het product voldoet aan de essentiële eisen en veiligheidsvoorschriften opgelegd in de reglementering. De CE-markering heeft een vastgelegde typografie en minimale grootte. Alle gecontroleerde veiligheidsschoenen hadden een conforme CE-markering.

Ook de overige markeringen die vereist zijn door de reglementering en/of de norm EN ISO 20345 waren aanwezig. In 1 van de 25 gevallen ontbrak de aanduiding van de maat en 1 veiligheidsschoen had geen aanduiding van het type noch het jaar en trimester van de productie.

De resultaten zijn terug te vinden in grafiek 5.

Grafiek 5. Resultaten controle markeringen

Bron: FOD Economie.

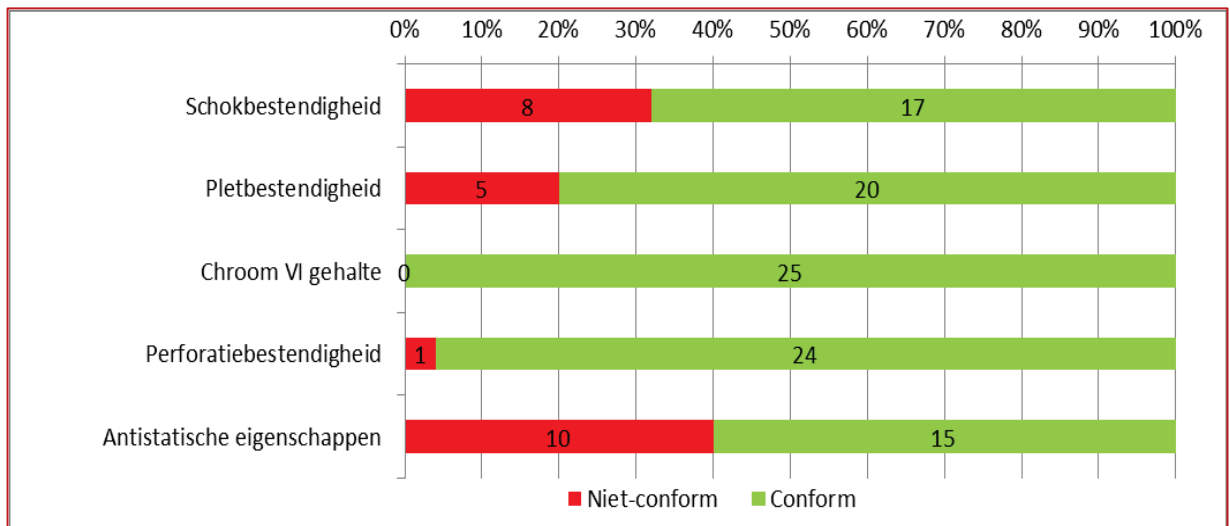
4.3 Technische vereisten

De testen die werden uitgevoerd door het laboratorium CTC toonden aan dat 12 van de 25 (48 %) geteste veiligheidsschoenen in overeenstemming waren met de geselecteerde onderdelen van de norm EN ISO 20345.

Grafiek 6 toont de resultaten van de testen die CTC uitvoerde op de veiligheidsschoenen volgens de eisen van de norm EN ISO 20345.

Ongeveer de helft van de veiligheidsschoenen faalden voor de antistatische eigenschappen (10 van de 25) gevolgd door de schokbestendigheid (8 van de 25). 5 schoenen faalden voor de test van pletbestendigheid en 1 model voor de perforatietest. Er werd geen enkele tekortkoming vastgesteld voor het chroom VI-gehalte dat in hoge concentraties allergische reacties kan veroorzaken en opgenomen wordt door de huid.

Grafiek 6. Resultaten van de technische testen

Bron: FOD Economie.

4.4 Getroffen maatregelen

In overeenstemming met onze procedures voeren wij een risicoanalyse uit op basis van de tekortkomingen en bijgevolg de risico's die de geteste producten vertonen. Bij die analyse worden de producten verdeeld in volgende risiconiveaus die de basis vormen voor de maatregelen die de FOD Economie neemt:

- conform;
- laag risico: de producent krijgt een waarschuwing om zijn producten voortaan in overeenstemming te brengen met de reglementering;
- middelhoog risico: de producent mag zijn voorraad niet meer verkopen;
- hoog risico: de producent mag zijn voorraad niet meer verkopen en moet het product uit de handel nemen;
- ernstig risico: de producent moet het product uit de handel nemen en moet het terugroepen door de consument op een gepaste en doeltreffende manier te waarschuwen.

In het kader van deze campagne hebben de uitgevoerde risicoanalyses op basis van de controleresultaten, geleid tot vijf risiconiveaus: acht conform, zeven lage risico's, vier middelhoge risico's, drie hoge risico's en drie ernstige risico's.

« De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België. »

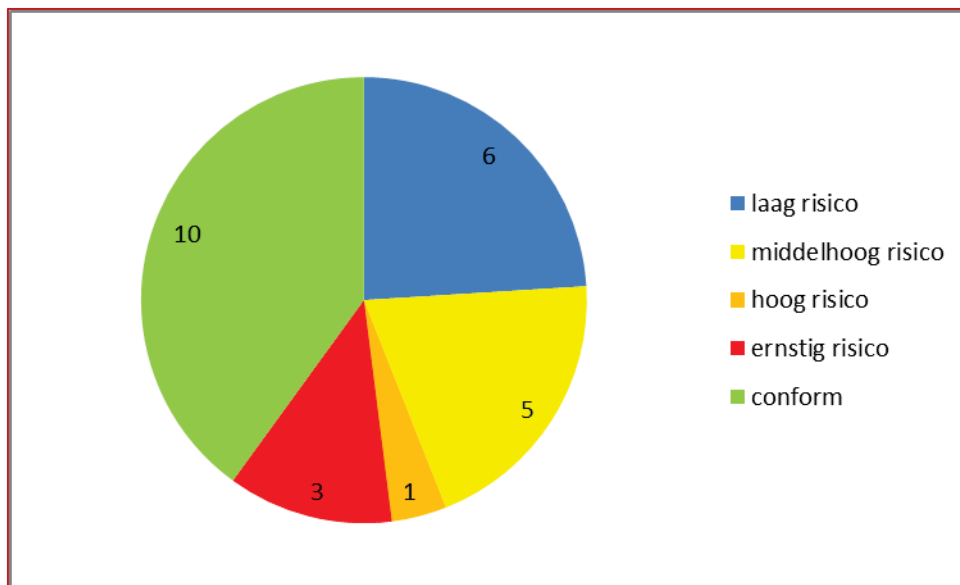
De producenten hebben het recht om die maatregelen te betwisten, op voorwaarde dat ze de nodige objectieve elementen en bewijsmateriaal verschaffen om aan te tonen dat het betrokken product veilig is.

Alle fabrikanten waarvan de veiligheidsschoenen niet conform waren, werden gecontacteerd om corrigerende maatregelen te vragen. Eén fabrikant waarvan het product een laag risico vertoonde op grond van een administratieve tekortkoming, heeft dat onmiddellijk rechtgezet. Een andere fabrikant waarvan het product een hoog risico vertoonde, heeft argumenten aangedragen om dat te verlagen tot een middelhoog risico. Dat werd aanvaard.

Voor een van de veiligheidsschoenen die een hoog risico vertoonde, heeft de fabrikant een tegenexpertise laten uitvoeren door een ander geaccrediteerd laboratorium. De testen die dat laboratorium heeft uitgevoerd, hebben geen tekortkomingen aan het licht gebracht. Het model vertoonde geen administratieve tekortkomingen. Op basis van onze procedures werden de resultaten van de tegenexpertise aanvaard.

De uiteindelijke indeling van de risiconiveaus is weergegeven in grafiek 7.

Grafiek 7. Uiteindelijke indeling van de risiconiveaus

Bron: FOD Economie.

Bij 10 van de 25 modellen (40 %) werden er geen niet-conformiteiten vastgesteld.

Zes fabrikanten hebben een waarschuwing gekregen omdat de vastgestelde administratieve of lichte technische tekortkoming beperkte gevolgen voor de veiligheid van het product hadden.

Vijf van de 25 veiligheidsschoenen (20 %) werden ingedeeld in de categorie middelhoog risico. Deze fabrikanten hebben de corrigerende maatregel uitgevoerd en voor 2 modellen werden intussen de markeringen en claims aangepast.

Eén veiligheidsschoen heeft een hoog risico. Het product vertoonde meerdere “kleinere” technische tekortkomingen en de taal van de handleiding was niet correct. Hett product werd door de fabrikant en zijn verdelers uit de handel genomen.

Drie producten faalden op het vlak van schokbestendigheid, pletbestendigheid en antistatische eigenschappen en werden beoordeeld als een ernstig risico. Er werden 3 RAPEX⁴-notificaties verzonden. Via dat Rapid Alert System worden de andere lidstaten geïnformeerd over de aanwezigheid op de Europese markt van producten die een ernstig risico vertonen.

Het gaat om volgende producten:

Veiligheidsschoenen van het merk Redbrick, model David van batchnummer 5607258899971. Rapex-melding A12/1535/17

Veiligheidsschoenen van het merk Lavoro model Barcelona van het batchnummer 5607421734122. Rapex-melding A12/1536/17

⁴ Rapex is het Europees waarschuwingssysteem voor gevaarlijke producten. Dat systeem zorgt ervoor dat de lidstaten en de Europese Commissie snel informatie kunnen uitwisselen over gevaarlijke producten die ergens in Europa uit de handel genomen en/of teruggeroepen zijn, zodat de nodige maatregelen kunnen worden getroffen over heel de EU.

« De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België. »

Veiligheidsschoenen van het merk No risk Aventura model Norfolk van het batchnummer 5607421549122

5. Besluit

Deze campagne 2016-2017 had als doel de veiligheid na te gaan van de veiligheidsschoenen type S3 op de Belgische markt.

Uit de resultaten van de door het laboratorium uitgevoerde testen blijkt dat bij 12 van de 25 geteste veiligheidsschoenen (42 %) geen tekortkomingen (niet alle punten van de norm EN ISO 20345 werden getest) werden vastgesteld. 3 modellen veiligheidsschoenen voldeden niet aan de eisen op vlak van schokbestendigheid, pletbestendigheid en antistatische eigenschappen. Deze veiligheidsschoenen kunnen de vereiste bescherming niet garanderen en werden bijgevolg ingedeeld in de hoogste risicoklasse met name ernstig risico.

De administratieve tekortkomingen hadden te maken met het ontbreken van de EG-verklaring van overeenstemming en informatie die ontbrak in de instructies. Bovendien bleek in 2 gevallen de handleiding niet in de correcte taal meegeleverd te zijn.

Op basis van deze resultaten en van de uitgevoerde risicobeoordelingen, legde de FOD Economie passende maatregelen op in verhouding met het risico van de niet-conforme veiligheidsschoenen. Als reactie op deze maatregelen hebben de fabrikanten maatregelen getroffen om hun product in overeenstemming te brengen. Uiteindelijk bleken, rekening houdend met het door de fabrikanten geleverde bewijsmateriaal, 10 veiligheidsschoenen conform te zijn, 6 een laag risico, 5 een middelhoog risico, 1 een hoog risico en 3 een ernstig risico te vertonen.

Alle fabrikanten hebben meegewerkt en de uiteindelijk voorgestelde corrigerende maatregel aanvaard. De producten werden aangepast of uit de handel genomen.

Ten slotte zullen nog opvolgingscontroles plaatsvinden om na te gaan of de marktdeelnemers de nodige maatregelen hebben getroffen om de veiligheidsschoenen in overeenstemming te brengen.

6. Lijst van gebruikte afkortingen

CEN	Comité européen de normalisation (Europese Normalisatiecommissie)
EN	Europese norm
FOD Economie	Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
KB	Koninklijk besluit
PBM:	Persoonlijk beschermingsmiddel
RAPEX	Europees waarschuwingssysteem voor snelle uitwisseling van informatie over gevaarlijke producten

7. Bijlagen

Product		Foto	Fabrikant		Documentaire controle	Administratieve controle	Technische controle	Risicoklasse	RAPEX	Maatregel fabrikant
Merk	Model/artikel		Naam	Land						
Busters	Faro		ABSafety	België	C	C	NC	middelhoog		Claims + markeringen aanpassen
Artelli	Contractor		ABSafety	België	C	C	NC	middelhoog		Claims + markeringen aanpassen
Emma	Billy		Emma Safety Footwear	Nederland	C	NC	C	laag		Aanpassen bij een volgende productie
Aimont	007AX66 (dominus)		U Group S.R.L.	Italië	C	NC	NC	laag		Aanpassen bij een volgende productie
Atlas	Anatomic Bau 500		Atlas	Duitsland	C	C	C	conform		N.v.t.
Dewalt	Demolition 2 black		Work in progress	Verenigd Koninkrijk	NC	C	C	laag		Aanpassen bij een volgende productie
Toe guard	Trail (TG80440)		Toe guard	Zweden	C	C	C	conform		N.v.t.
Base	Beethoven (B0119)		Base protection S.R.L.	Italië	C	NC	NC	hoog		Uit de handel
Lemaitre	Max UK zwart		Lemaitre sécurité sas	Frankrijk	C	C	C	conform		N.v.t.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Product		Foto	Fabrikant		Documentaire controle	Administratieve controle	Technische controle	Risicoklasse	RAPEX	Maatregel fabrikant
Merk	Model/artikel		Naam	Land						
Solid gear	Atlas (SG74003)		Tradeport	Zweden	C	C	NC	laag		Aanpassen bij een volgende productie
Delta plus	Sault		Delta plus group	Frankrijk	C	C	C	conform		N.v.t.
Malmar Safety	AC880BP (verdi S3)		Malmar Safety	België	C	C	C	conform		N.v.t.
Cofra	Nem reno		Cofra	Italië	C	C	NC	middelhoog		Verkoopsstop fabrikant
Cratex	Highland S3 hoog		Van Cranenbroek	Nederland	C	NC	NC	conform bij tegenanalyse		N.v.t.
Elten	Vintage pirate mid (esd S3)		Elten GmbH	Duitsland	C	C	NC	laag		Aanpassen bij een volgende productie
King's	53761/966		Otter Schutz GmbH	Duitsland	C	C	NC	middelhoog		Verkoopsstop fabrikant
SecurX	Toudra low S3		Prof Praxis NV	België	C	C	C	conform		N.v.t.
Dike	Racy 26012.802		Dike	Italië	NC	NC	NC	middelhoog		Verkoopsstop fabrikant

Product		Foto	Fabrikant		Documentaire controle	Administratieve controle	Technische controle	Risicoklasse	RAPEX	Maatregel fabrikant
Merk	Model/artikel		Naam	Land						
Safety Jogger	x0600		Cortina NV	België	C	NC	C	conform na overleg		N.v.t.
Blaklader	2480 EVA Nitrile		Blaklader	Zweden	NC	C	C	laag		Aanpassen bij een volgende productie
Caterpillar	Pneumatic STS3 HR		Wolverine Europe B.V.	Nederland	C	C	C	conform		N.v.t.
Garsport	2445/5.941		Garsport	Italië	C	C	C	conform		N.v.t.
No risk	Norfolk		ICC Inudstrias e Comercion de Calçado S.A.	Portugal	C	NC	NC	ernstig		Product uit de markt + recall
Lavoro	Barcelona		ICC Inudstrias e Comercion de Calçado S.A.	Portugal	C	NC	NC	ernstig		Product uit de markt + recall
Redbrick	David		All Shoes Benelux B.V.	Nederland	NC	NC	NC	ernstig		Product uit de markt + recall